

OBSAH

I. ČÁST

	<i>Strana</i>
Československá národní hymna	7
Jsem Čech	8
Svatováclavský chorál	9
HRUBÍN FR.: Brýle	9
Jak hloupý Honza k princezně přišel (Ze střed. Povltaví)	10
HRUBÍN FR.: Pohádka	11
NEZVAL VÍTĚZSLAV: Holič	12
Myslivec	12
Veverka	12
Ještěrka	13
Slunečnice	13
Hřeben	13
O starém kocouru a chytré lišce (Z Moravy)	14
Pověst o praotci Čechovi (Podle Al. Jiráska)	15
O Krokovi a jeho dcerách (Podle Al. Jiráska)	16
Libušin soud (Podle Al. Jiráska)	18
O Horymírovi (Podle Al. Jiráska)	18
Křesťanství na Moravě	20
Svatopluk a jeho synové (Podle Augustina Sedláčka)	21
AUGUSTIN SEDLÁČEK: Heřman z Bubna	21
Nejmocnější Přemyslovec	22
Karel IV., Otec vlasti	23
Jak pečoval Karel IV. o bezpečnost v zemi	23
Jak podporoval obchod (Podle » Českomoravské kroniky « od Karla Vladimíra Zapa)	24

	<i>Strana</i>
ČECH SVATOPLUK: Spi, můj kvítečku!	25
ŘÍHA VÁCLAV: Oráč a liška	25
ERBEN KAREL JAROMÍR: Zavedený ovčák	26
KULDA BENEŠ METODĚJ: Silný Jura	27
VLACH ROBERT: Vyprávěč pohádek	29
ŘÍHA VÁCLAV: O princovi, který jel za princeznou a měl vyko- nat tři kousky	30
NĚMCOVÁ BOŽENA: Pan učitel	38
ČELAKOVSKÝ FR. LADISLAV: Dárek z lásky	39
BARTOŠ FRANTIŠEK: Ptačí řeč	40
BUFKOVÁ-WANKLOVÁ K.: Pověst o Macošě	41
ČAPEK KAREL: Rok na vsi (« Hovory s. T. G. Masarykem »)	42
HERBEN JAN: Jak Paleček pomohl špitálníkům k lepší stravě	43
HERBEN JAN: Král Jiří a jeho šašek	46
SLÁDEK JOS. VÁCLAV: Hrdina	47
KARAFIÁT JAN: Veliké přátelství u kamen (« Broučci »)	48
POLÁČEK KAREL: Podzimní zábava (Z knihy » Bylo nás pět «)	50
HRUŠKA JAN FR.: O Kozinovi a Lomikarovi (« Na hyjtě »)	52
Pohádka o krajíčku chleba (Podle Václava Kosmáka)	53
ZEMAN JOSEF: Dobrodružství veverky Zrzečky	58
Hořela lípa (Česká)	59
Starý orloj na pražské radnici (Podle Aloise Jiráska)	60
RAIS KAREL V.: Smrt na samotě (« Doma, verše, vzpomínky a povídky »)	60
NEZVAL VÍTĚZSLAV: Podzim	65
Pavlův kokos (Podle Boženy Benešové)	66
VRBA JAN: První sníh (Z knihy » V přírodě «)	69
PÁTEK FRANTIŠEK: O prvním českém letci	70
WENIG ADOLF: Kterak bylo založeno Martinské posvícení	71
MRŠTÍKOVÉ ALOIS A VILÉM: Bílý den (« Rok na vsi »)	72
SVOBODA FRANTIŠEK X.: Baruščin stromeček	76
CHVOJKOVÁ HELENA: Zuzanka nakupuje (Zuzanka objevuje svět)	80
Vánoce. Zvířátka u Jesliček (Z Moravy) a (Z Čech)	83
Pásli ovce (Z Moravy)	84
Na Štědrý den (Z Čech)	85

	<i>Strana</i>
BENEŠ VOJTA: Jožka trpí za cizí vinu (Historie Jožky Rokošova)	85
WENIG ADOLF: Půlnoční v horské kapli (« Povědky a legendy »)	88
LADA JOSEF: Lyšajův štědrovečerní sen (Z knihy » Mikeš « díl II.)	90
NĚMCOVÁ BOŽENA: Vánoce na Starém bělidle (Z knihy » Ba- bička «)	95
SVATOŠ BEDŘICH: Pro Janičku nad krmítkem	97
ŠTORCH EDUARD: Povědka třetího večera (Z knihy » Bronzový poklad «)	100
JOHN JAROMÍR: Zázračné zachránění (Z knihy » Rajský ostrov «)	103
SEIFERT JAROSLAV: Vrbová píšťalka	106
NĚMCOVÁ BOŽENA: Babiččina starost o zvířata (Z » Babičky «)	106
O národní písni (Podle Fr. Bartoše)	108
HRUBÍN FRANTIŠEK: Půjč mi křídla	109
SLÁDEK JOSEF VÁCLAV: Až se jaro vrátí	110
KARAFIÁT JAN: Šťastná rodina (« Broučci «)	111
Co viděl Pavel na venkově	112
Nešťastné barvičky — Z mládí presidenta T. G. Masaryka (Podle Arnošta Cahy)	113
HERBEN JAN: Tomášovo dětství (Z knihy » Chudý chlapec, který se proslavil «)	115
LANGR FRANTIŠEK: Jak Raf místo zajíce chytil vlak (Z knihy » Pes druhé rotý «)	117
NĚMCOVÁ BOŽENA: Jak babička učila vnuky lásce k vlasti (Z » Babičky «)	119
Co řekl president Masaryk dětem	120
Jarní orání (Česká národní)	120
MASARYKOVÁ DR. ALICE: U nás na Malé Straně (Z knihy » Dět- ství a mládí «)	121
WINTER ZIKMUND: Žáci žebráčkové	123
MASARYKOVÁ ALICE: Teče voda, teče ... (« Dětství a mládí «) .	124
PÁTEK FR.: O špačcích (« Pohádky a povídky o zvířátkách «)	127
PÁTEK FR.: Vosy papírnice	128
NERUDA JAN: Hastrman (« Povědky Malostranské «)	129
HÁLEK VÍTĚZSLAV: Větrík	133

	<i>Strana</i>
Malířský nápad (Podle Svatopluka Čecha)	133
SPRINGER FRANTIŠEK: Dětská v máji	136
RAIS KAREL VÁCLAV: Spokojený člověk	137
TILLE VÁCLAV: Mládí Boženy Němcové (« Knížka o Boženě Němcové »)	138
HERRMANN IGNÁT: Mládencem (« U snědeného krámu »)	141
ŽUPAN FRANTA: Zrcadlo (Z knihy: » Pepánek nezdara «)	142
HOLEČEK JOSEF: Jak naši prodávali vranku (« Naši »)	143
VRCHLICKÝ JAROSLAV: Tři jezdci	146
SVĚTLÁ KAROLINA: Pod Ještědem (« Vesnický román »)	147
VRBA JAN: Hajného Madlenka	151
NĚMCOVÁ BOŽENA: Bouře	153
NĚMCOVÁ BOŽENA: Na louce	155
Machar Josef Svatopluk: Morava	156
SCHEINPFLUGOVÁ OLGA: Poslední dni presidenta Masaryka (Z knihy » Český román «)	156
PÁTEK FRANTIŠEK: Na prázdninách	158

II. ČÁST

PRO VYSPĚLE ČTENÁŘE

SLÁDEK JOS. VÁCLAV: Rodné mluvě (« Ze života »)	163
MEDEK RUDOLF: Prolog	164
TOMAN KAREL: 3. září 1948	164
Září	165
Loučení	165
VANČURA VLADISLAV: Cesta ze školy (« Tři řeky »)	165
SEIFERT JAROSLAV: Píseň o jízdě na kolenou	167
Jan Amos Komenský, učitel národů	167
HALAS FRANTIŠEK: Déšť dětí (« Dokořán »)	169
NERUDA JAN: Balada dětská	169
SVĚTLÁ KAROLINA: U Podhajských (« Kantůrčice »)	170
KOLLÁR JAN: Pracuj každý (« Slávy dcera »)	173
KOVÁRNA FRANTIŠEK: Konec našich hodů	173

	<i>Strana</i>
SLÁDEK JOS. VÁCLAV: Můj synku	176
RAIS KAREL VÁCLAV: Jak se kdys žilo (Z knihy » Pantáta Be- zoušek «)	176
NĚMCOVÁ BOŽENA: Viktorka (» Babička «)	179
ŠALDA F. X.: Stromu svobody!	182
ŘÍHA VÁCLAV: Vrabec (» Bajky «)	183
HALAS FRANTIŠEK: Svatební (» Naše Paní Božena Němcová «)	183
HAVLÍČEK BOROVSÝ KAREL: Epigramy	184
—, Bože kýž jsem policajtem! (Úryvek ze » Křtu sv. Vladi- míra «)	185
DEN PETR: Křížem krážem Českým rájem	185
ALDA JAN: U tebe v dílně	189
RAIS KAREL V.: Z Karlštejna (Povídky ze starých hradů)	189
Z Havlíčkových myšlenek	191
JIRÁSEK ALOIS: O rodinnou lípu (» Psohlavci «)	192
BEZRUČ PETR: Slezské lesy (» Slezské písně «)	195
HORA JOSEF: T. G. M. (» Pozdravy «)	195
WINTER ZIKMUND: Moravští hrdinové (» Mistr Kampanus «)	195
HRUBÍN FRANTIŠEK: Verše druhovi z dětství	198
JIRÁSEK ALOIS: Ctirad a Šárka (» Staré pověsti české «)	199
HRUBÍN FRANTIŠEK: Jilm (Z knihy » U stolu «)	201
DYK VIKTOR: Ospalé dítě	203
Hádanky (Podle Fr. Bartoše — » Domácí čítanka «)	203
ERBEN KAREL JAROMÍR: Poklad (» Kytice «)	204
KRÁSNOHORSKÁ ELIŠKA: Tisíckrát (» Na živé struně «)	206
NERUDA JAN: Moje barva červená a bílá (» Zpěvy páteční «)	207
ČAPEK KAREL: Mapa	208
NĚMEČEK ZDENĚK: Selská modlitba	210
TOMAN KAREL: Pozdrav Masarykovi (» Stoletý kalendář «)	211
ERBEN KAREL JAROMÍR: Král tchoř (» České pohádky «)	211
BEZRUČ PETR: Kantor Halfar (» Slezské písně «)	213
ČELAKOVSKÝ FRANTIŠEK LADISLAV: Přísloví a pořekadla (» Mud- rosloví «)	214
JAVOR PAVEL: Tak jako doma	216
ČAPEK KAREL: Hordubal (» Hordubal «)	216

	<i>Strana</i>
BASS EDUARD: Představení na palouku (« Cirkus Humberto »)	219
BIEBL KONSTANTIN: Děti	222
Vánoční píseň (Z bratrského kancionálu » Písně duchovní evangelistské, L. P. 1618 «)	223
KLOSTERMANN KAREL: Vánoce na Šumavě (« V srdci šumavských hvozdů «)	224
NERUDA JAN: Romance štědrovečerní (Ze sbírky » Balady a romance «)	227
HORA JOSEF: Děti si hrají	229
MASARYK T. G. Návrat domů	229
KŘÍŠKA PETR: Lyžaři (Z knihy » Šípkový keř «)	230
Nocleh Panny Marie (Moravská legenda)	231
SVOBODOVÁ RŮŽENA: Ryzák (« Černí myslivci «)	232
SOVA ANTONÍN: Pohádka z mládí	235
ŠKLÍBOVÁ HANA: Pohádka o zemi milované (« Pohádky «)	236
Píseň Svatého Martina: (Staročeská studentská píseň)	239
WOLKER JIŘÍ: Stařeček umřel	240
NERUDA JAN: První česká hodina	241
MRŠTÍK ALOIS: Šlohačka (« Rok na vsi «)	244
MRŠTÍK VILÉM: Příchod jara (« Pohádka máje «)	246
JIRÁSEK ALOIS: Majales (« Filosofská historie «)	249
BENEŠ DR. EDUARD: Pravda zvítězila!	252
SEIFERT JAROSLAV: Presidentu Benešovi	252
Bedřich Smetana	253
Prodaná nevěsta	255
Udeřila naše hodina (Zpěv z opery » Braniboři v Čechách « od Bedřiche Smetany)	260
Tyrš Miroslav a Sokolstvo	260
MACHAR J. S.: Sonet na památku Marie P.	262
VRCHLICKÝ JAROSLAV: Noc na Karlštejně (« Noc na Karlštejně «)	263
WOLKER JIŘÍ: Poštovní schránka	267
TYL JOSEF KAJETÁN: Paličova dcera	267
SCHEINPFLUGOVÁ OLGA: Masarykův zvon	272
TŘEBÍZSKÝ VÁCLAV BENEŠ: Staré popelnice (« Levohradecká povídka «)	273

	<i>Strana</i>
TÝML JAN: Kde je táta?	275
Z myšlenek vynikajících mužů	276
ZVĚŘINA L. N.: Česká modlitba (« České rapsodie »)	278
Manifest českých spisovatelů	279
Národní divadlo (Podle Josefa Peška)	283
BAAR JINDŘICH ŠIMON: Běláček (« Jan Cimbura »)	284
MÁCHA KAREL HYNEK: Pozdrav rodné zemi (« Máj »)	289
HIRŠAL JOSEF: Lidické děti	290
KOPTA JOSEF: Bratrství (Z časopisu » Bratrství «)	291
Na Kozím Hrádku (Z řeči T. G. Masaryka)	295
ČAPEK-CHOD KAREL MATĚJ: Na stavbě (« Kašpar Lén, mstitel »)	296
PALACKÝ FRANTÍŠEK: Upálení Mistra Jana Husa (Podle » Dějin národu českého «)	298
TOMAN KAREL: Do života	299
ČAPEK JOSEF: Zlé časy (« Psáno do mraků «)	300
MACHAR JOSEF SVATOPLUK: Na cestu životem (« Knihy feuille- tonů «)	301